Megillat Esther, Week 12: Esther's Plan

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Practical steps

1. Prof. Amos Chacham, Daat Mikra: Esther pg. 37

ונראה שבעמדה לפני המלך התכונה אסתר להטעות את אחשורוש, שיחשב שהמלכה מרת נפש על אשר זה שלשים יום לא נקראה לבוא אל המלך, והיא מבקשת שהמלך יפיס אותה ויחלוק לה כבוד ויבוא אל המשתה אשר עשתה לו, הוא עם השר הגדול ביותר שבממלכה. It appears that when she stood before the king, Esther intended to fool Achashverosh into thinking that the queen was bitter at not having been called to the king in thirty days, and that she sought for the king to appease her and honour her by coming to the feast she had prepared for him, him and the officer of the greatest stature in the empire.

2. Talmud, Megilah 15b (re-arranged)

- "רבי אליעזר אומר פחים טמנה לו שנאמר "יהי שלחנם לפניהם לפח. (תהילים סט:כג)
 - רבי יוסי אומר כדי שיהא מצוי לה בכל עת.
 - רבי יהודה אומר כדי שלא יכירו בה שהיא יהודית
 - רבי מאיר אומר כדי שלא יטול עצה וימרוד
 - רבה אמר "לפני שבר גאון. (משלי טז:יח)"
- "(משלי כה:כא)" רבי יהושע אומר מבית אביה למדה שנאמר "אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו'
 - רבי יהושע בן קרחה אומר אסביר לו פנים כדי שיהרג הוא והיא.
 - רבי אליעזר המודעי אומר קנאתו במלך קנאתו בשרים.
 - רבן גמליאל אומר מלך הפכפכן היה.
- רבי נחמיה אומר כדי שלא יאמרו ישראל "אחות יש לנו בבית המלך" ויסיחו דעתן מן הרחמים.
 - רבי שמעון בן מנסיא אומר אולי ירגיש המקום ויעשה לנו נס.
 - "(ירמיהו נא:לט)" אביי ורבא דאמרי תרוייהו "בָּחַמַּם אַשִּׁית אֶת מְשָׁתֵּיהֵם וגו'

. אשכחיה רבה בר אבוה לאליהו אמר ליה כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי? אמר ליה ככולהו תנאי וככולהו אמוראי.

- Rabbi Eliezer: She set up traps for him, as in Tehillim 69:23, "May their table be a trap before them."
- Rabb Yosi: So he would be accessible to her at all times.
- Rabbi Yehudah said: So they would not realize she was Jewish.
- Rabbi Meir said: So that [Haman] would not take counsel and rebel.
- Rabbah said: "Pride goeth before the fall." (Mishlei 16:18)
- Rabbi Yehoshua said: She learned from her father's house, as Mishlei 25:21 says, "If your enemy is hungry, feed him bread etc."
- Rabbi Yehoshua ben Korchah said: I will show favour to [Haman], so that he and I will be killed.
- Rabbi Eliezer haModai said: She raised jealousy against him from the king and from the nobles.
- Rabban Gamliel said: [Achashverosh] was a mercurial king.
- Rabbi Nechemiah said: Lest Israel say, "We have a sister in the royal palace," and turn their minds from prayer.
- Rabbi Shimon ben Menasya said: Perhaps Gd would see this and perform a miracle for us.
- Abbaye and Rava said: "When they are heated, I will set up their feasts. (Yirmiyahu 51:39)"

Rabbah bar Avuha found Eliyahu, and said to him: Like whom did Esther see and plot? He replied: Like all of the *tannaim* and *amoraim*.

5:8 A Second Party?

3. 5:4 vs. 5:8

4. Talmud, Megilah 15b

"מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן? דלמא עצה קא שקלי עילויה דההוא גברא למקטליה!" מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן? דלמא עצה אמר, "מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן? (מאי דקמן דומינתיה אמר, "מאי דקמן דומינתיה אסתר להמן? A thought fell into his mind, and he said: What is this, that Esther invited Haman? Perhaps they plot to kill that man!

5. Malbim to Esther 5:8

היא איננה כדאי לבקש דבר מן המלך, אבל אחר שהמלך פקד עליה שתבקש ממנו דבר, הנה תבקש בקשתה כדי לקיים דבר המלך ופקודתו שרוצה בזה שתבקש: She is not worthy to ask from the king, but since the king ordered her to request something, she will make her request in order to fulfill the royal word and his order, that he desires her to make a request.

6. Rabbi Avraham Ibn Ezra to Esther 5:8

ולפי דעתי שאיחרה אסתר לדבר ביום הראשון במשתה היין בעבור שלא ראתה שום אות שחידש ד' בעבור תענית ישראל. וכאשר עשה ביום השני דבר גדולת מרדכי חזק לבה:

In my view, Esther delayed speaking on the first day, at the feast, because she had not seen any sign created anew by Gd for the Jews' fast. And when [Gd] made the elevation of Mordechai on the second day, that strengthened her heart.

5:14 A 50-amah gallows?

7. Malbim to Esther 5:14

יעצוהו בחכמה, שיוכל לנקום במרדכי ובכ"ז לא יוחשב לו להעדר כבוד, כי אם יתלה את מרדכי רק מצד חטאו בעצמו שלא השתחוה לו, הוא לו פחיתות כבוד שהיה לו ריב עם איש יהודי בעבור שהקל בכבודו, אבל לפעמים יצוה המלך לתלות איש אחד מן המורדים בו להפיל מורא על העם... ותולים אותו על עץ גבוה שיראוהו כל העם למען יראו וייראו...

They advised him wisely that he could take revenge against Mordechai and yet it would not be considered beneath his honour. If he would hang Mordechai only because of his sin of not bowing to him, that would be diminution of his honour, to fight with a Jew for taking his honour lightly. But sometimes the king orders to hang one of those who rebel against him, to intimidate the nation... And they hang him on a tall piece of wood, so that the entire nation will see, so that they will see and fear...

8. Rabbi David Sinzheim, Sh'lal David to Esther 5:14

ולפי פשוטו י"ל שהעצה היה שיקח עץ גבוה חמשים אמה כדי שממקום הסעודה יראה את מרדכי תלוי. והיינו דאמרו לו "ובבוקר אמור למלך,"... כדי שבשעת הסעודה יהיה מרדכי כבר תלוי ויוכל לראותו, ויבא אל הסעודה שמח וטוב לב כמו שאמרו לו.

Simply, one could say the plan was to take a fifty-amah piece of wood so that he could see Mordechai hanging from the site of the feast. Thus they said to him, "And tell the king in the morning"... so that at the time of the feast, Mordechai would already be hanged and he could see him, and he would come to the feast happy and of good heart, as they said to him.

9. Fifty amah Bereishit 6:15, Melachim I 7:2

10. Midrash, Pirkei d'Rabbi Eliezer 50

ֶמֶה עָשָׂה אַלֹּיָהוּ זָכוּר לְטוֹב? נִדְמָה כְּחַרְבוֹנָה אֶחָד מִפָּרִיסֵי הַמֶּלֶּךָ, אָמֵר לוֹ "יֵשׁ עֵץ בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָמָן מִבֵּית קַדְשֵׁי הַקֵּדְשִׁים גָּבוֹהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ. מָיָד צַּנָּה הַמֶּלֶךְ לֹתְלוֹתוֹ עָלָיו, שֶׁנֶּאֲמֵר [אסתר ז, ט] ניאֹמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֵהוּ עָלָיו. שֶׁנָּאֲמֵר [מ"א ז, ו] וָאֶת אוּלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה חָמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ. מִיָּד צַנָּה הַמֶּלֶךְ לֹתְלוֹתוֹ עָלָיו, שֶׁנָּאֲמֵר [עזרא ו, יא] יָתְנַסְח אע מן בַּיִתָה.

What did Eliyahu, who is remembered for the good, do? He appeared like Charvonah, one of the king's *sarisim*. He said to [Achashverosh]: There is a piece of wood in Haman's house, from the Holy of Holies, fifty *amah* tall, as per Melachim I 7:6. Immediately, the king ordered to hang [Haman] on it, as Esther 7:9 says, fulfilling Ezra 6:11.

11. Rabbi Yaakov David Ilan, ha'Otzar 13

https://books.google.ca/books?id=yRJMDwAAQBAJ&pg=PT70&lpg=PT70

12. Talmud, Megilah 4a

"למען יזמרך כבוד ולא ידם ד' אלקי לעולם אודך." One must read the megillah at night and repeat it by day, as it says, "So that the honoured one[s] will sing to You and not be silent. Hashem is my Gd, I will thank You forever."

13. Midrash, Sifri d'Aggadata to Esther, Midrash Panim Acheirim II 5:13

".(עזרא ו יא)." פתגמא דנא יתנסח אע מן ביתיה (עזרא ו יא)." אומר "[די כל אנש די יהשנא] פתגמא דנא יתנסח אע מן ביתיה (עזרא ו יא)." And Darius arose and cursed Haman and his curse affected him, for Ezra 6:11 says, "[If anyone would deviate from] this order, wood would be removed from his home."